

Želozpěv za 77 297 obětí

A popel pokrývá zemi,
popel se vznáší k nebesům,
miliony zahynuly v pecích,
a oněch 77 297 mé rodné země
jsou jen kapkou v moři ubitých

Jiří Weil

Polsko. Před návštěvou papeže ministr práce, mezd a sociálních věcí speciálně dopisem poinformoval, že v oblastech, které navštíví Jan Pavel II, bude možno přesunout termíny volných dní v červnu tak, aby zainteresovaní pracovníci mohli vzít účast na náboženských oslavách. Polityka 19/87.

Itálie. Evenement v historii parlamentarismu se stal v Itálii - vlastní strana /Křesťansko-demokratická/ odmítla podporu vlastní vládě, kterou tvořila na čele s Amintorem Fanfanim. Uvažuje se, že tento precedens označuje krajní krizi parlamentárního systému v Itálii. Polityka 19/87.

Brazílie. V dramatickém projevu vysílaném 20. února všemi televizními a radiovými stanicemi, prezident Brazílie José Sarney sdělil, že jeho země, jednostranně zastavuje platby úroků náležejících zahraničním bankám. Již dříve, obavě před očekávanou odvetou věřitelů, vláda přetransformovala valutové aktiva do "nedostupných míst", zhromáždila též zásoby podstatných výrobků, m.j. pšenice a ropy. Toto rozhodné gesto mělo ukázat bankéřům, že Brazílie nedovolí aby "stádo vampírů vysálo z ní celou krev". Polityka - export - import 9/87.

Čína. Od loňského června do letošního ledna pronajal stát v Pekingu soukromým osobám, rodinám, nebo malým kolektivům 3414 restaurací, holičství, různých oprav a dalších podniků služeb, které byly v minulosti ztrátové, píše list China Daily. Zlepšení je markantní, příjmy těchto podniků stouply téměř o 40% a naprostá většina z nich vykázala zisky. Státní vlastnictví uvedených podniků zůstalo zachováno, jen bylo odděleno od řízení chodu závozu. Nový vedoucí platí státu daň a přebytek je jeho. V závěru článku však uvádí, že jen náhledek z nějmců využívá svých zisků k rozšíření podniků, technické inovaci atd. Rudé právo 6.3.87.

ČSSR. Karel Sýs, spisovatel: Kdo někdy navštívil některý z berlínských politických kabaretů /myslím současný Berlín/, dá mi za pravdu, že se tam pěstuje šertování na účet vysoce tabuizovaných témat, aniž se stát zhroutí. Když se před lety porovalil ošklivý skandál ve Škodovce, novináři, a věřím, že i spisovatelé byli připraveni ventilovat ten smrad, ale marně. Dnes Rudé právo otevřeně hovoří s novým ředitelem Škodovky, a přece z pášů nepřestávají vyjíždět vaňná auta...Voláte po odstranění nekritizovatelnosti. Tak se tím řiďte. Nás spisovatele, sužuje autocenzura. Je to rakovina literatury...RP 7.3.1987.

ČSSR. Anton Hykisch, spisovatel:...Nikdo, ani nadřizený přece nechce skončit s vypadenými vlasy ani s chorobou z ozáření v důsledku chyb protekčního hlupáka. Tady je jádro problému, kterému nás učí jádro atomu. RP 7.3.87.

ČSSR. Zpracovatelský charakter našeho průmyslu, závislého na velkém objemu dovozu surovin a energie na jedné straně a na druhé straně na úspěšném vývozu naší produkce, nutí ustoupit od porovnávání loňského a letošního, starého a nového jen měřítky domácích národů a přejít v plné šíři na uplatňování mezinárodních měřítek, zejména kritérii průmyslově vyspělých států. Ta, jsou v mnoha případech přísnější, náročnější, obtížněji splnitelná...RP 9.3.87....

ČSSR. Jan Fojtík, tajemník ÚV KSČ: Otázka zní a jinak znít nemůže - co z přestavby v SSSR platí pro nás. Odpověď je: vše podstatné. Ano. Je však třeba se ptát, co to znamená konkrétně. Je jasné, že je třeba přitom respektovat naše podmínky, zvláštnosti a odlišnosti našeho vývoje, naši situaci. Oblék je oblek, ale musí se šít na míru. Má-li někdo 160 cm, neměl by si kupovat šaty pro dvojnásobného...RP 9.3.87.

Polsko. Kisiel: Z jistých dost zavile vyložených vzhledů vrhl jsem se na článek Zygmenta Broniarka "Polské frytki pro McDonalda" /TL 20.3./ soudíc že to bude jeho obvyklé antiamerické blekotání, které mi vždy způsobí dobrý humor svým čistounkým, vypraným ze všech cílů a nezajímavým absurdem. Leč tu Broniárek mě zaškóčil, překonal sebe samého produkujíc trojí absurd, tak hluboký, že až vzrušující a demaskující autora úplně proti jeho svědomí. Absurd je to logický, leč vykazující logiku z jiné planety: ne lidskou, ale martanskou či měsíční, či já vím jakou... Nastavil jsem uši a začal jsem číst s důvěrou. Bufety či restaurace McDonalda to jsou svého typu arcidíla. Mají své speciální menu: několik typů rozmyslně vytvořených hamburgerů či drábeže se zeleninou či bez, do toho coca-cola a jiné nápoje v hermetických, plastických nádobách. Všechno to podávané v podmínkách ideálních, čistě, rychle a příjemně na výhodných stolicích v sálkách kde nikdy nechybí místa, je vždy přítulné a nechybí ani atmosféra k oddychu. Obsluha McDonalda je speciálně školená, zavazuje já vysoký standart zdvořilosti, funkčnosti, opravdovosti: tady nikdo nestojí ve frontě čekajíc na obsluhu, fronty jsou minimální, sytící hamburgery a zelenina se jí /čili požírání/ sedíc - McDonald to je prostě luxus na ulici, vrcholek gastronomické demokracie, vypracovaný ovšem ale podle zásad moderní potravinářské a výživné hygieny. Což je na tom divného, že takové bufety McDonalda opanovávají svět, krmíc lidi zájímých méně peněz a času a svým majitelům přináší závratné zisky /dolarové/. Kapitalismus zdemokratizovaný, rozšířený, kapitalismus pro ubohé, luxus na ulici - můj ideál světónázorový a vládní jiný nemám /za co se velmi omlouvám, ale vždy jsem se chtěl schovat v zástupu a ten zástup aby byl co nejvíce nahedený/. Vždy když jsem seděl u McDonalda, vzpomínal jsem vždy miliony Poláků, jež nejí pořádně za celý den a za to večer se nacpou tlustou flákotou, připravenou přepracovanou ženou, viděl jsem všechny ty uhoněné, ohrožené nervovými chorobami či žaludečními vředy, viděl jsem ty zástupy jak se večer tlačí před malopčetnými, smrdícími bary či řídkými pouličními stánky prodávajícími knáličí párky jež se jedí ve stoje - a smál jsem se. Smál jsem se z těch Francouzů, že nevědí mnoho o světě, smál jsem se sobě, že jsem spokojený a mám blaho v pysku, smál jsem se, že ne všude musí svět stát na hlavě, že existuje přeci logika a v koci domyšlená jako zboží pro všechny. Minuly roky a tu náhle me zelektrizovala krátká informace v tisku, že firma McDonald vyjednává s Polskem, aby se zavedla v naší zemi. Vpadl jsem do entuziazmu, zobrazoval jsem si jak křix se změní polský život, polský žaludek polský temperament, obraz polské ulice. Ale z entuziazmu jsem byl vyléčen zanedlouho: rychle přišla informace, že vyjednání nic nevyšlo. Jak taky mohlo vyjít, když máme nedostatek potřebných místností, potřebných lidí a i potřebné dolary no a zainstalovat u nás lidi a zařízení McDonalda nemůžeme, neboť by se to vměšovalo v naši suverenitu. Kdysi Coca-cola se pokoušela míchat do našich vnitřních záležitostí a chtěla kontrolovat formy prodeje a teplotu svého plynu, ale rychle jsme ji přivedli k rozumu a pijeme, jak náleží, nápoj teplý, mdlý a těžko dostupný. Aby Polsko bylo Polskem! Současně přišla zvěst, že se McDonald chce uchytit v Sovětském svazu. No samozřejmě - řekl jsem si - to se může podařit a to i bez narušení velmocenské suverénosti. Tam je z čeho čerpat, u nás je jinak, jinak, jinak... Zapomněl jsem o celé věci a tu náhle vzbudil me Broniárek. Na jeho článku o McDonaldu v titulku jsem se vrhl chtivě jako moucha na svěží guano, domnívající se, že se přec jen cosi podařilo. Ale čtu a čtu a ničemu nerozumím. Zpočátku jsem to kladl na hrůz blekotlivého stylu Broniarka, neboť ten člověk i když píše celý život, dosud se psát nenaučil... Obyvatelé Spojených států, Kanady, Indonésie, Japonska, Austrálie atd. jedí v bufetech McDonalda t.j. "zlaté zeleninky" velmi vysoké jakosti. Ale obyvatelé Holnadska, Belgie, Francie, NSR, Velké Británie atd. jedí zeleninky o něco horší než je plně odpovídající normě firmy. A to je ten šťastný los pro Poláky. Že oni budou jíst tu zeleninku? - pomyslí si čtenář. Ne, nic podobného značně lépe: neboť oni budou produkovat pro západní žaludky tu dobrou zeleninku... Takže náš export podle broniarcké koncepce má vykrmovat pouze lidi na Západě... A Broniárek k tomu s sentencí: "Co potřebujeme - ptám se - abychom to využili? Další dobrou práci, další zaangažovanost i srdce" cituji doslovně. I SRDCE - považte sobě! Srdce asi do těch dolarů pravděpodobně. O žaludku, zvláště polském - ani slova. Nemí tam ani nic o mozku, víme proč: je třeba ho nemít, aby se tiskly takové řeči ukurat nad Vislou, nečítajíc si otázku, pro jakého čtenáře se to tiskne, ty má svatá "exportová" naivnosti ale úplně abstrahovaná od myšlení polské ulice, polského břicha i krda. Tygodnik Powsz.14/57